

Bentiaraq Ottosen
Atassut

EM 2025/142
3. februar 2025

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at nedsætte en ekspertgruppe, der skal udarbejde en rapport med anbefalinger til en folkeskolereform. Ud over generelle anbefalinger skal rapporten indeholde anbefalinger til specialpædagogiske tilbud i folkeskolen målrettet børn med diagnoser som autisme, ADD/ADHD og angst. Rapporten skal omdeles til Inatsisartut i forbindelse med EM 2025.

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit)

Vores børns fremtid er vores ansvar, og hjemmet skal have et trygt fundament. Hvis vi vil skabe et sådant fundament, skal vores familierpolitik være stærk og sikre en solid ramme. Vores børn er dem, der skal føre vores samfund videre, og det er derfor en politisk nødvendighed at sikre dem gode lovgivningsmæssige rammer for fremtiden. Med denne tilgang ønsker vi at tydeliggøre, hvor vigtig familierpolitikken er for samfundet, da hjemmet danner grundlaget for alt.

Forældrene har ansvaret for deres børns fremtid og spiller en central rolle i deres uddannelse. Først og fremmest er det dog deres ansvar at sikre, at børnene vokser op i et trygt hjem og bliver en del af fællesskabet. Derfor er det nødvendigt at se nærmere på familiens vilkår, hvis vi vil sikre trygge hjem.

Folkeskolen udgør fundamentet for børnenes videre uddannelsesmuligheder. Fra Atassut har vi gentagne gange påpeget, at Atuarfitsialak bør evalueres på ny. Vi har nemlig rejst kritik af, at det grundlæggende ikke er lykkedes. Lad os forestille os, at 48 % af folkeskoleeleverne ikke fortsætter videre i et uddannelsesforløb, og at der ikke findes registreringer af, hvad der sker med dem bagefter. Vi kan ikke føre politik på grundlag af gætterier – vi må forholde os til de faktiske forhold og erkende, at folkeskolen har brug for en reform.

Vi kan kun forbedre uddannelsessystemet, hvis vi anvender undervisningsmetoder, der passer til vores land. Et eksempel er, hvordan undervisningen var før Atuarfitsialak, hvor uddannelse var en naturlig og integreret del af samfundet. Dengang var undervisningen tilpasset de lokale forhold, og alle tilgængelige ressourcer blev udnyttet til at skabe trygge læringsmiljøer for børnene. Eksempelvis spillede kajakbygning, madlavning med lokale råvarer og håndværk en stor rolle i undervisningen. Disse elementer var en vigtig del af børnenes identitet. I dag er uddannelsessystemet tilrettelagt efter internationale standarder snarere end de behov, der findes i vores eget land. Derfor mener vi, at Atuarfitsialak bør revurderes grundigt. Kun ved at gøre dette kan vi sikre et bedre fundament for vores børns fremtid – det er vores pligt at løfte dem op.

Hvis vi overvejer en differentieret skolegang, mener jeg, at elevernes interesser bør være i centrum. En sådan tilgang kan dog ses som en økonomisk byrde. Hvis vi genindfører et system, hvor børn undervises separat baseret på deres baggrund, vil det ligne en tilbagevenden til **G-60**-tiden, hvilket ikke bør ske. Vi lever i 2025, og vi skal i stedet udvikle et nyt, tidssvarende skolesystem, som vi kan stå inde for i fremtiden.

Det skal dog understreges, at lærerne i folkeskolen er undervisere – de er ikke pædagoger. Det er forældrene, der har det primære ansvar for børneopdragelsen og deres børns udvikling. Familien er samfundets fundament, og forældrene bærer det største ansvar. Det er forældrenes pligt at sikre deres børns trivsel og forberede dem på skolegang. De skal gøre deres børn klar til at blive selvstændige voksne.

Hjemmet danner grundlaget for alt. Forældrene har et særligt ansvar for, at deres børn ikke vokser op i et ustabil eller utrygt miljø. Hvis forældrene ikke magter denne opgave, skal det offentlige gribe ind med alle tilgængelige ressourcer for at sikre børnenes trivsel. I den forbindelse bør vi være åbne over for at oprette særlige stillinger målrettet børn med diagnoser som autisme, ADD/ADHD eller ordblindhed. Disse børn har unikke behov, og det er uacceptabelt, at deres forældre ofte føler sig oversete og mangler støtte. Forældre i denne situation skal have hjælp. Børnene skal have de bedste muligheder, uden at det kræver en urimelig indsats fra deres forældre alene – her må det offentlige tage ansvar og yde den nødvendige støtte.

Hvis vi skal tage denne debat alvorligt og sikre en grundig evaluering, er det nødvendigt med en åben dialog. Samtidig er det afgørende at understrege, at folkeskolen og Atuarfitsialak bør evalueres fra bunden. Undervisningsmetoderne varierer markant fra sted til sted, og vi i Atassut ønsker en positiv udvikling – især med vores børns fremtid for øje.

Vi skal sikre fleksibilitet i uddannelsessystemet, særligt med fokus på overgangen fra folkeskole til videregående uddannelser. Derfor understreger vi forældrenes ansvar for deres børns skolegang. En mulig reform kunne indebære en model, hvor forældrene aktivt bliver inddraget i beslutningen om, hvorvidt deres barn skal afslutte folkeskolen i 10. klasse eller fortsætte i 11. klasse. En sådan mulighed bør undersøges nærmere.

Vi taler her om vores børn, og vi skal udnytte de muligheder, vi har. Det skal være tydeligt, hvordan vi ønsker at forme vores uddannelsessystem. Målet er at øge andelen af elever, der fortsætter i et videregående uddannelsesforløb, og vi må finde en løsning for de 48 %, der ikke gør det.

Vi er interesserede i dette forslag og ønsker at deltage i debatten. Derfor har vi sendt det videre til den relevante udvalg.